

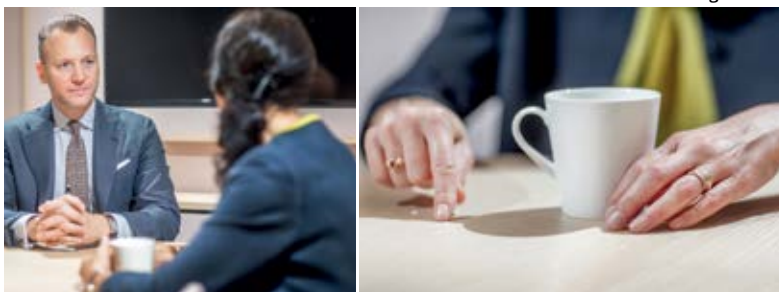
ANNIKA WINSTH**Syssla:** Chefekonom. **Ålder:** 50.**Bor:** Stockholm. **Bakgrund:** Efter studierna började hon arbeta på finansdepartementet och gick därefter till Nordea 1994. Så småningom blev hon chefsanalytiker innan hon i december 2008 fick uppdraget som chefekonom. **Vid sidan av jobbet:** "Jag är mycket i naturen och är uppväxt i skogen med häst och hund. Jag flyr dit och det är ofta där man får bra idéer."**MAKROEKONOMEN ANNIKA WINSTH:**

DET ÄR HÖG TID FÖR EN SKATTEREFORM

Fokus på integrationen, en reformerad bostadsmarknad och ett nytt skattesystem. Det är Annika Winsths recept för att få ett politiskt eftersatt Sverige på fötter.

– Poängen med en skattereform är i första hand att bli av med de skatter som är dysfunktionella med stora snedvridningseffekter, säger hon.

Foto: Magnus Glans

Skatter har vi för att finansiera välfärden, det ska vara utgångspunkten vid en skattereform. De skatter som krävs för att finansiera den ska vara så skonsamma för samhället som möjligt, anser Annika Winsth i ett skattesnack med Skattebetalarnas vd Christian Ekström.

Text: Mats Lundström Foto: Magnus Glans

skrivande stund – mitten av november – har Sverige ännu ingen ny regering och det politiska läget är oklart. Det är ett av

många samtalsämnen när Sunt Förnuft träffar Nordeas chefekonom Annika Winsth för ett Skattesnack. Platsen är ett mötesrum på storbankens före detta huvudkontor i Stockholm (från den 1 oktober finns bankens säte i Helsingfors).

Annika Winsth har i debattinlägg senaste tiden berört den politiska konsus som råder om en låg statsskuld. Hon menar också att penningpolitiken har skapat obalanser i Sverige.

Annika Winsth (AW): Det är viktigt att vi diskuterar nivån på statsskulden. Vi har sedan 1990-talet fostrats i andan att den som är satt i skuld inte är fri. Det var rätt då, men läget är helt annorlunda i dag då vi har en låg statsskuld i ett historiskt perspektiv och i jämförelse med andra jämförbara länder. Det kan till och med vara kontraproduktivt att fortsätta att spara när vi kan finansiera oss billigt och när det finns behov av reformer för att förbättra vår konkurrenskraft och öka vårt framtida välförstånd. Det är därmed förstås inte fritt fram att göra vilka investeringar som helst.

Christian Ekström (CE): Vad är din syn på en skattereform?

AW: Poängen med en ny reform är att bli av med skadliga skatter eftersom många av dem är dysfunktionella. Utgångspunkten i dag tycks vara att först plocka in skatterna, för att sedan fundera på vad de ska användas till. Det borde vara tvärtom; vi har behov av välfärd, hur finansierar vi den? Jag tror att vi kan ta ut lite högre skatter än många andra länder, men man måste fundera över vilka skatter och vad vi får ut av dem. Det påverkar vår konkurrenskraft.

CE: Förhållandet till omvärlden blir ju allt viktigare då globaliseringen förändrar vårt förhållande till nationsgränserna. Hur ska Sverige då kunna ha en högre skatt än omvärlden?

AW: Som makroekonom tycker jag att frågan om var man betalar skatt är viktig. Delningsekonomi är visserligen pytteliten men den ställer frågor om det är den som producerar eller den som konsumerar som ska beskattas. I en global och öppen värld är kapital, entreprenörskap och företagsamhet rörligt och det är många länder som slåss om den skattebasen. När vi historiskt menat att vi vill ha en högre välfärd än många andra länder, och att vi är beredda att betala skatt för det, så funkar det bara om vi kan serva invånarna så att de vill stanna här. Uttalandet ”Vad f-n får jag för pengarna” från den tidigare ordförande i Svenskt Näringsliv, Leif Östling, var klumpigt, men det var en viktig frågeställning. Den dagen folk känner att de inte får ut något av det som de betalar i skatt så är vi på hal is även om känslan inte stämmer överens med verkligheten.

CE: En skattereform ligger nog en bra bit bort i tiden på grund av det politiska läget, men det finns andra strukturella problem. Vad är viktigast att lösa i närtid?

AW: Vi bör fokusera på att förbättra integrationen. Kostnaderna för flyktingar är ungefär en procent av BNP per år, motsvarande nivån för biståndet. Det knäcker inte de offentliga finanserna, men ett samhälle som inte lyckats integrera

” Man borde skämmas om man som hög- eller medelinkomsttagare inte köper enklare tjänster.

Annika Winsth menar att vi ska vara tacksamma för 1990-talets reformer. De bidrog till att Sverige kunde använda finanspolitiken för att komma ur finanskrisen 2008, till skillnad från många andra länder.

nyanlända blir ett samhälle som de flesta inte vill ha. Det är lätt att hamna i en diskussion om att de kostar och vi betalar, vilket vore väldigt olyckligt samtidigt som det skapar stora sociala risker.

CE: Hur ska integrationen kunna förbättras?

AW: Under Almedalsveckan förra året sa jag att man borde skämmas om man som medel- eller höginkomsttagare inte köper enklare tjänster. Efteråt trodde jag min telefon skulle brinna upp eftersom så många blev provocerade av mitt uttalande. Det var meningen och jag fortsätter att hävda detta. Vi borde ha Rut på alla möjliga tjänster, allt för att få fler – inte minst nyanlända – i jobb. Det handlar om solidaritet.

CE: En annan utmaning är ju att locka de bästa talangerna. Vad behöver Sverige göra för att attrahera och behålla dem?

AW: De smartaste och mest företagsamma människorna kan välja var de vill leva, verka och betala skatt. De ser till strukturer, allt från skatter till boende, skolor med mera, och väljer hubbar i världen med hög innovationsgrad och möjligheter att bygga nätverk. Det betyder att vi måste ha högkvalitativa utbildningar där man kan forska och utvecklas ihop med företag som besitter hög kompetensnivå. Men mer eller mindre alla yrkesverksamma kommer att behöva bygga kunskap kontinuerligt. Det räcker inte med att ha gått i skolan och på universitet och sedan tro att man är klar.

CE: Ett avgörande strukturellt problem är bostadsmarknaden. Vad behöver förändras?

AW: Avskaffandet av hyresregleringar var på 1990-talet en av ekonomiprofessor Assar Lindbeck's 113 punkter för ett reformerat Sverige. En punkt som tyvärr aldrig genomfördes. Skatter påverkar också bostadsmarknaden så som flyttskatten, ränteavdraget, fastighetsavgiften med mera. När det gäller hushållens skulder har Riksbanken fått mycket kritik, men det finns två parter till som har ansvar – Finansinspektionen (FI) och politikerna. Hade politikerna gjort vad de borde gjort i god tid så hade FI sluppit att agera lika kraftfullt med regleringar.

CE: Apropå Riksbanken. Vad händer om konjunkturen viker fortare än förväntat. Räntan kan ju inte sänkas än mer?

AW: En riksbank kan alltid göra andra saker, köpa kommunpapper, stats- eller bostadsobligationer. Det finns verktyg, men de är allt mindre effektiva eller skapar andra risker. Finanspolitiken kan då behöva ta ett större ansvar, men det är ett dåligt verktyg i bemärkelsen att effekten tar tid. Stimulanser riskerar att få effekt i högkonjunktur medan åtstramningar biter i lågkonjunktur. Det är också svårare för en svag regering att fatta beslut och jag bedömer att finanspolitiken blir begränsad innevarande mandatperiod. ■